

Minor Beleggen Deeltijd

Studiehandleiding 2016-2017
Opleiding Bedrijfseconomie (BE)
Deeltijd

Auteurs	J.W. Landman
Programmamanager	C. Post
Semester-verantwoordelijke	J.W. Landman
EC	30
Code	6000MBEL14 /BG1 t/m BG5
Studiejaar	2015-2016
Intranet	https://dlwo.dem.hva.nl Dit semester 2 x een blok van 10 weken en is een minor van de opleiding Bedrijfseconomie (BE) deeltijd.

Inhoud

1. Introductie	3
1.1 Adequaat handelen in de beroepspraktijk	3
1.2 Doel	3
1.3 Competentieontwikkeling	4
2. Programma	5
2.1 Opzet	5
2.2 Werkvormen	6
2.3 Planning	6
2.4 Studiemateriaal	6
3. Toetsing, beoordeling en feedback	7
3.1 Toetsen en toetsmomenten	7
3.2 Beoordeling	7
3.3 Feedback	8
3.4 Herkansing	8
Bijlage 1: Beoordelingsformulier Advies en Beheer	9
Bijlage 2: Beoordeling Paper	10
Bijlage 3: Beoordeling FAN	10
Bijlage 4: Beoordeling TAN/GAN	12

1. Introductie

1.1 Adequaat handelen in de beroepspraktijk

Aan het eind van de Hbo-opleiding wordt van je verwacht dat je veelvoorkomende taken en probleemsituaties in de beroepspraktijk adequaat kunt aanpakken en oplossen. Voor iedere opleiding zijn deze kerntaken, die kenmerkend zijn voor het beroep waarvoor je wordt opgeleid, in kaart gebracht.

De beroepspraktijk is echter divers en bovendien aan verandering onderhevig. Een inventarisatie van kerntaken (ook wel beroepstaken genoemd) betreft daarom altijd een selectie: het gaat om taken die exemplarisch zijn voor het werkveld. Tijdens de opleiding voer je deze taken uit. Je toont daarbij aan dat je in de praktijk adequaat kunt handelen.

Daarbij is het echter ook van belang dat er aandacht besteed wordt aan *transfer*. Hiermee wordt bedoeld dat je weet hoe te handelen in situaties die niet direct in de opleiding aan bod zijn gekomen, of die niet volledig identiek zijn aan de praktijksituaties in de opleiding. Dit wordt bereikt door bij de uitvoering van beroepstaken steeds de nadruk te leggen op het ontwikkelen en beoordelen van een (relatief beperkt) aantal vermogens die ten grondslag liggen aan het uitvoeren van uiteenlopende taken in de beroepspraktijk en die bepalend zijn voor de kwaliteit ervan.

Deze vermogens worden *competenties* genoemd. Competenties zijn uitgewerkt in indicatoren die aangeven wat onder de betreffende competentie verstaan wordt.

De competenties **vakkundigheid, communiceren, resultaatgerichtheid** en, waar van toepassing, **interculturele sensitiviteit** staan centraal in een semester. Een semester biedt een leersituatie waarin je deze competenties kunt ontwikkelen. Je krijgt van de docent en van medestudenten feedback op de ontwikkeling van deze competenties en je wordt bij een aantal semesters in een *assessment* getoetst op het resultaat van je competentieontwikkeling.

Aan het eind van de opleiding werk je een afstudeeropdracht uit. Je toont hiermee aan deze competenties op Hbo-niveau te hebben ontwikkeld.

Je kunt in een semester ook werken aan andere competenties zoals innovatief vermogen en samenwerken; je moet hier dan echter zelf sturing aan geven en er feedback over vragen (met name aan medestudenten).

De competenties **innovatief vermogen, ondernemend gedrag, besluitvaardigheid, samenwerken, klantgerichtheid** en **ontwikkelingsgericht vermogen** ontwikkel je vooral in je werksituatie. Je wordt hierbij begeleid door een coach van de opleiding en je stelt een portfolio met *best practises* samen. Aan het eind van de opleiding wordt je ontwikkeling van deze competenties in een *portfolio-assessment* getoetst.

1.2 Doel

Deze minor bereidt je voor op functies waarin je particulieren adviseert op het terrein van beleggen. Hierbij kun je denken aan functies als financieel planner, accountmanager bij een bank (*private banking*), beleggingsadviseur, belastingadviseur en hypotheekadviseur. Het niveau is vergelijkbaar met dat van de opleiding tot beleggingsadviseur DSI 2a aan het DSI (Dutch Security Institute).

De overheid verzorgt haar burgers niet meer (volledig) van de wieg tot het graf. Daarom moet de burger steeds meer zelfstandig keuzes maken. Dit is met name het geval rond belangrijke momenten in het leven zoals samenwonen/trouwen, geboorte van kinderen, (echt)scheiding, ziekte en werkloosheid, pensionering, bedrijfsoverdracht en overlijden. De wetgeving op dit terrein is voor een leek echter niet meer te overzien. Een adviseur kan, uitgaande van de feitelijke beginsituatie, een financieel plan opstellen om zo de wensen van de cliënt in vervulling te laten gaan. Derhalve wordt in deze minor uitgebreid aandacht besteed aan zaken als advies en beheer.

Vragen die hierbij een rol spelen zijn:

- Wat is je rol als adviseur?
- Welke ethische vraagstukken doen zich voor?
- Hoe stel je een beleggingsprofiel op?
- Welke producten adviseer je om in de portefeuille op te nemen?
- En hoe geef je aan wat de prestaties van het door jou beheerde fonds zijn?

Daarnaast wordt aandacht besteed aan het gedrag van beleggers, dat vaak laveert tussen angst en hebzucht.

- Zijn beleggers rationeel?
- Waarom reageren ze dan vaak op grond van impulsen?
- Hoe gaan ze verlies en zelfs winst uit de weg?

Wil je een zorgvuldige analyse kunnen maken van bepaalde producten dan kan dit via diverse wegen. Allereerst wordt aandacht besteed aan de fundamentele analyse waarbij gekeken wordt naar hoe het bedrijf er voor staat en welke resultaten in de nabije toekomst zijn te verwachten. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de technische analyse waarbij met behulp van statistiek en econometrie wordt gekeken naar koersontwikkelingen. Op grond van grafieken kan een voorspelling worden gemaakt van de koersontwikkeling van een bepaald fonds. Voor de degene die nog niet zoveel van de beleggers wereld weet, worden in een basismodule de kernbegrippen nog eens op een rijtje gezet.

Ten slotte schrijf je een *paper* over een van belang zijnd onderwerp (dit oordeel is aan de docent) in de beleggers wereld.

De bijbehorende beroepshandelingen zijn :

- Opstellen van een vragenlijst en beleggerprofiel en op grond van dit profiel een advies afgeven. Daarbij een afweging maken van het risico en rendement.
- Benoemen van de diverse producten die in een portefeuille kunnen worden opgenomen en het op grond van een zelf ontwikkelde brochure geven van een verkooppresentatie.
- Benoemen van ethische vraagstukken en daar als adviseur in de praktijk mee om kunnen gaan.
- Analyseren van de beleggingsaspecten, in het bijzonder in relatie tot de financiële planningsgebieden verzekeringen, fiscaliteit en *estate* planning, .
- Een analyse maken van het gedrag van individuele beleggers en van de beleggingsmarkt in zijn totaliteit
- Een analyse maken op grond van fundamentele dan wel technische grondslagen
- Kennen van de grootst mogelijke hoeveelheid termen en begrippen en het gebezigde jargon begrijpen en vertalen

1.3 Competentieontwikkeling

Deze beroepshandelingen bieden je de mogelijkheid om de onderstaande competenties verder te ontwikkelen.

- Vakkundigheid
 - Communiceren
 - Resultaatgerichtheid
-
- **Vakkundigheid:** In een semester staan in een of meerdere praktijkopdrachten een probleem centraal. Om dit probleem op te lossen pas je relevante theorieën, modellen, begrippen en technieken toe. Je leert daarbij onderzoek te doen en een oordeel te vormen. Ook wordt je vakkundigheid getoetst door middel van tentamens.
 - **Communiceren:** Zowel schriftelijk rapporteren als mondeling rapporteren middels een presentatie spelen een belangrijke rol.
 - **Resultaatgerichtheid:** Aan de producten die opgeleverd moeten worden, worden bepaalde eisen gesteld. Een opdrachtgever wil graag dat deze producten tijdig worden geleverd en doelgericht

bijdragen aan het oplossen van het probleem. Studenten maken een eigen planning in het semester en werken doelgericht aan het oplossen van het probleem.

2. Programma

2.1 Opzet

Het semester is opgebouwd uit de volgende onderdelen

Eerste blok

- Fundamentele Analyse

Middels de fundamentele analyse wordt gepoogd een waardering van het aandeel tot stand te brengen. Dit wordt gedaan door te kijken naar kengetallen van de onderneming die het aandeel heeft uitgegeven., Welke vooruitzichten zijn, welke samenwerkingsverbanden etc. etc..

Dit vak wordt afgesloten met een opdracht om een onderneming en een sector te analyseren. Daarbij kan tevens gebruik gemaakt worden van onderstaande vakinhouden.

- Basismodule

De basismodule is bedoeld om de student kennis te laten nemen van alle begrippen die in de beleggingswereld gebruikt worden. Wat is een aandeel of een optie. Hoe werkt een future of een obligatie. Wat is duration of dividend en hoe werkt de beurs. Een excursie naar de beurs wordt aangeboden.

- Advies en Beheer 1

Wat dient de adviseur te weten om een goed onderbouwd advies te kunnen geven. Wat dient hij te weten van de klant, de regels en wetten, toezichthouders, de macro economische omgeving en de diverse producten. Dit hele palet komt aan de orde in Advies en beheer 1.

Tweede blok

- Gedragsanalyse

Dat de consument in het algemeen en de belegger in het bijzonder zich niet meer rationeel gedraagt is allang geen geheim meer. Hoe komen beleggers tot hun keuze, hoe laten ze zich beïnvloeden, welke wetenschappelijke theorieën zijn er die dit gedrag verklaren en wat kunnen we ermee ?

- Technische analyse

Sommige analisten menen de ontwikkeling van de koersen te kunnen voorspellen aan de hand van de sterrenbeelden of de temperatuur. Sommige – zoals bij fundamentele analyse – maken een beoordeling van de onderneming en haar omgeving. Een veel gebruikte methodiek is de technische analyse waarbij met behulp van voornamelijk algebraïsche en meetkundige methoden geboogd wordt de koers te voorspellen

- Advies en beheer 2

Het verkopen van een financieel product is volstrekt iets anders dan het verkopen van een koelkast of een vakantie. Hoe ga je daar mee om ? Welke valkuilen zijn en waar dien je op te letten als je een presentatie geeft

Afronding

BG1 – Werkstuk fundamentele analyse.

BG 2 –AEB 1- Het maken van een vragenlijst, het op grond van deze vragenlijst ontwikkelen van een beleggingsadvies.

BG 2- AEB 2 - Het schrijven van een productbrochure en het geven van een verkooppresentatie.

BG 3 - Integrale opdracht GAN/TAN.

BG 4 - Integraal tentamen aan het eind van blok 2 over alle theoretische vakken

BG 5 - het in overleg met de minor coördinator vast stellen van een onderwerp dat raakvlakken heeft met de beleggingswereld en hierover een goed onderbouwde paper schrijven.

Alle prestaties moet je minimaal afsluiten met een cijfer dat hoger of gelijk is aan 5,5.

Iedere paper kan worden genomineerd voor de Bert Douwes Award (zie blz. 6).

NYSE Euronext.liffe Scriptieprijs Minor beleggen

Voor de beste scriptie stelt NYSE Euronext.liffe

€ 1500,-
ter beschikking !

Kijk op www.minorbeleggen.nl of www.minoren.hva.nl

 NYSE Euronext Hogeschool van Amsterdam

2.2 Werkvormen

In ieder semester wordt opdrachtgericht gewerkt om de doelstellingen te bereiken. Het gaat daarbij om realistische opdrachten, zoals je die ook in de praktijk tegenkomt. De voorkomende werkvormen zijn: hoorcolleges en werkcolleges.

2.3 Planning

Op de site www.minorbeleggen.nl wordt de planning van week tot week weergegeven.

2.4 Studiemateriaal

Op de site www.minorbeleggen.nl wordt het meest actuele aanbod van het gebruikte studiemateriaal weergegeven. Vanwege de actualiteit van de minor (de financiële wereld is constant in beweging) wordt mbt de stof en de precieze inhoud der opdrachten verwezen naar de site www.minorbeleggen.nl.

Aanbevolen websites o.m.:

√ <http://www.minorbeleggen.nl/>

3. Toetsing, beoordeling en feedback

3.1 Toetsen en toetsmomenten

De toetsing en het op basis daarvan toekennen van studiepunten vindt op de volgende manieren plaats.

Het eerste blok wordt afgesloten met een integrale opdracht van FAN/BMO en AEB en een deel-opdracht van AEB. Het tweede blok met een verkooppresentatie, een productbrochure en een integrale opdracht van GAN en TAN. Ten slotte wordt een integraal tentamen afgenomen over alle theoretische vakken en dien je het *paper* succesvol te hebben afgerond.

Week	Actie student	Groep/ individueel	Code	EC
8	<ul style="list-style-type: none">Werkstuk Fundamentele Analyse(FAN/AEB en BMO)	Individueel	BG 1	6
8	<ul style="list-style-type: none">Advies en Beheer 1(AEB) - <i>Vragenlijst/profiel/advies</i> Maximaal 0,1Advies en beheer 2 - <i>Productbrochure</i> Maximaal 0,4- <i>Verkooppresentatie</i> Maximaal 0,5	Individueel	BG 2	8
18	<p>Integrale opdracht</p> <ul style="list-style-type: none">Technische analyse(TAN)Gedragsanalyse(GAN) <p>(elk onderdeel telt voor 50% mee in het cijfer)</p>	Individueel	BG 3	6
18	Integraal tentamen	Individueel	BG 4	5
	Paper	Individueel	BG 5	5

3.2 Beoordeling

Het tentamen wordt beoordeeld door de docent. Er wordt vooral op inzicht beoordeeld. Dit betekent bijvoorbeeld dat je niet alleen relevante berekeningen moet kunnen maken, maar dat je de uitkomsten vooral goed moet kunnen interpreteren. Het analytische en conceptuele vermogen zijn daarom de belangrijkste beoordelingscriteria.

De opdrachten (integratie/advies) worden beoordeeld door de docent.

Criteria waarop de opdrachten worden beoordeeld staan in de bijlagen. Naast visie en creativiteit vindt er een beoordeling plaats op je vakkundigheid, (schriftelijke) communicatie en resultaatgerichtheid.

Om voor beoordeling in aanmerking te komen geldt dat::

- Je het tentamen maakt op de ingeplande data en tijden;
- je de uitwerking van de opdracht AEB en het advies uiterlijk inlevert zoals aangegeven in de planning en conform de specificaties in de opdracht;
- al je werk in correct Nederlands is geformuleerd.

3.3 Feedback

Je krijgt regelmatig feedback op de gemaakte opdrachten, zowel op het resultaat als op je aanpak. Feedback vindt niet alleen aan het einde van elk blok of semester plaats, maar ook tijdens de colleges.

3.4 Herkansing

De onderdelen van het eerste blok worden herkanst in semesterweek 19 (week 9 van het volgende blok).

De herkansing van het tentamen vindt plaats in het daarop volgende blok. De herkansing van de opdrachten vinden plaats in overleg met de vakdocent(en).

Heb je de integrale opdracht van het eerste blok met een onvoldoende afgerond dan lever je in overleg en na feedback met cq van de docent een nieuwe opdracht in. Heb je een onvoldoende voor de paper dan lever je in overleg en na feedback van de coördinator een nieuwe paper in.

Bijlage 1: Beoordelingscriteria Werkstuk Fundamentele Analyse FAN (BG1)

Iedere student(e) van de Minor Beleggen Deeltijd schrijft in het kader van FAN een werkstuk over een in Nederland beursgenoteerd bedrijf. De door de student(e) gekozen diepgang en breedte van dit werkstuk bepalen uiteindelijk het cijfer, meer specifiek:

- keuze van het bedrijf. Bijvoorbeeld twee uitersten: Of een succesvol bedrijf met één product, een marktleidende positie en actief in een land of – moeilijker - een bedrijf actief in verschillende sectoren en in verschillende landen met verschillende producten en dat bovendien midden in een herstructurering of strategische heroriëntatie zit.
- de mate van interpretatie van de gegevens en het geven van inzicht, door het relatief maken van deze gegevens in tijd, sector en/of geografie. Met andere woorden het maken van een helder, uitgebreide diepgaande kwalitatieve en kwantitatieve analyse, resulterend in een voorspelling en een advies.

Om voor beoordeling in aanmerking te komen geldt dat:

- De opdracht wordt individueel geschreven.
- Je hebt aan de docent FAN je bedrijfskeuze tijdig doorgegeven. Een onderwerp kan worden afgekeurd, indien de docent van mening is dat het onderwerp onvoldoende mogelijkheden biedt tot het aanbrenge van de benodigde diepgang.
- Je levert het werkstuk bij de docent FAN in hard-copy in het postvak in op een nader mede te delen moment. Niet tijdig ingeleverde werkstukken worden beschouwd als toets poging en dienen te worden herkanst!

De overige beoordelingscriteria zijn:

- aanwezigheid van interpretaties en voorspelling/advies
- aangebrachte diepgang en breedte van behandeling
- eventueel uitgevoerd onderzoek
- minimale omvang 10 pagina's (exclusief bijlagen)
- verwijzing naar literatuurbronnen
- oorspronkelijkheid van de tekst

Bijlage 2: Beoordelingsformulier Advies en Beheer (BG2)
Vragenlijst/risicoprofiel en advies (0,1)
Productbrochure(0,4)
Verkooppresentatie(0,5)

Student	:	
Beoordeeld door	:	
Datum	:	
Handtekening	:	

Advies en beheer				
Beoordelingscriteria	Waardering			Toelichting
Rapport (uiterlijk, redactioneel, taal, gebruik van bijlagen) Consistentie profiel en advies	O	V	G	
Productportfolio <ul style="list-style-type: none"> Taalgebruik Lay out Heldere presentatie Correcte informatie 	O	V	G	
Presentatie <ul style="list-style-type: none"> Opbouw Taalgebruik Presentatievaardigheden Correcte informatie Interactie 	O	V	G	

Binnen het kader van het vak Advies en Beheer stel je op grond van een zelf ontwikkelde vragenlijst die aan een medestudent wordt voorgelegd een risicoprofiel te worden opgesteld. Op grond van dit risicoprofiel geef je een daarbij passend advies. De beoordeling vindt voornamelijk plaats op grond van de correlatie tussen profiel en advies.

Het tweede gedeelte bestaat uit de analyse van een beleggingsproduct dat vervolgens zowel in een brochure als in een presentatie dient te worden verkocht. Hier vindt de beoordeling plaats door te kijken naar in hoeverre informatief en commercieel elkaar aanvullen.

Bijlage 3: Beoordelingscriteria TAN/GAN (BG3)

TAN (50%)				GAN (50%)
Het verwerken van de dataset is goed uitgevoerd	O	V	G	10% Het beantwoorden van de hoofdvraag is correct uitgevoerd
Chartreading toepassing is goed uitgevoerd	O	V	G	20% De studiestof is correct toegepast
Grafisch zichtbaar maken van Indicatoren is goed uitgevoerd	O	V	G	20% Vanuit de studiestof is de actualiteit correct geïnterpreteerd
Analyse indicatoren is volledig	O	V	G	30% Analyse is volledig
Conclusies en Adviesanalyse is volledig	O	V	G	10% Conclusie is logisch en correct
Het adviesrapport is professioneel geschreven en vormgegeven (spelling is in orde).	O	V	G	10% Het rapport is professioneel geschreven en vormgegeven (spelling is in orde).
Eindcijfer				

Bijlage 4: Beoordeling Paper(BG5)

Iedere student(e) van de Minor Beleggen schrijft een paper te schrijven over een actueel beleggingsonderwerp. De door de student(e) gekozen diepgang en breedte van de paper bepalen uiteindelijk het cijfer. Een paper over bijvoorbeeld “De geschiedenis van het aandeel” zal beduidend lager scoren dan een paper over “Inflatierisico bij beleggingsportefeuilles”.

De criteria op grond waarvan een beoordeling to stand komt zijn:

- inhoudelijke beoordeling van de paper.
- originaliteit van het onderwerp
- eventuele aanwezigheid van een probleemstelling
- aangebrachte diepgang en breedte van behandeling
- eventueel uitgevoerd onderzoek
- minimale omvang 30 pagina's (exclusief bijlagen)
- verwijzing naar literatuurbronnen
- oorspronkelijkheid van de tekst

Om voor beoordeling in aanmerking te komen:

1. De paper wordt individueel geschreven.
2. Vóór, een tijdens het college AEB doorgegeven datum lever je - per mail – bij de coördinator van de minor je onderwerpskeuze in (j.w.landman@hva.nl)
3. Een onderwerp kan worden afgekeurd, indien de coördinator van mening is dat het onderwerp onvoldoende mogelijkheden biedt tot het aanbrengen van de benodigde diepgang.
4. Inleveren van de paper bij de begeleider ((in hard-copy in het postvak) op een nader mede te delen moment.
5. Niet tijdig ingeleverde papers worden beschouwd als toetspoging en dienen te worden herkanst!

